

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 26 października 2011 r.

**Pan Jan Stanisław Kap
Burmistrz
Miasta Sejny**

LBI-4101-12-03/2011
P/11/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Urzędzie Miasta w Sejnach („Urządzie”) prowadzenie w latach 2009-2011 (I półrocze) gospodarki ściekowej, na obszarze Miasta Sejny nieobjętym systemem kanalizacji zbiorczej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 23 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie prowadzenie gospodarki ściekowej na obszarze Miasta Sejny nieobjętym systemem kanalizacji zbiorczej. Ocena negatywna wynika z:

- braku informacji o sposobie zagospodarowania 83% (42.894 m³) ścieków nieodprowadzonych do miejskiej oczyszczalni,
- nierzetelnego prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości ciekłych,
- niezakożenia ewidencji umów zawartych na opróżnianie zbiorników bezodpływowych,
- nieprowadzenia kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych,
- nieegzekwowania od właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe obowiązku zawarcia umowy na ich opróżnianie,
- niezorganizowania zastępczego wywozu nieczystości ciekłych oraz niewydania właścicielom nieruchomości, którzy nie zawarli umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i wywóz nieczystości ciekłych, decyzji administracyjnych ustalających

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”

między innymi wysokość opłat i obowiązek ich uiszczenia oraz sposób udostępniania zbiorników w celu ich opróżnienia,

- nieegzekwowania od podmiotów gospodarczych prowadzących działalność usługową w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, obowiązków sprawozdawczych dotyczących przekazywania Burmistrzowi Miasta Sejny comiesięcznych wykazów zawartych i rozwiązanych umów oraz corocznych informacji o ilości zebranych nieczystości,
- naruszenia przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej², przez brak zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej („BIP”) informacji o prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych.

1. Miasto było właściwie przygotowane pod względem organizacyjnym i formalnoprawnym do wykonywania zadań dotyczących prowadzenia gospodarki ściekowej na obszarach nieobjętych systemem zbiorczej kanalizacji sanitarnej:

- w kwietniu 2006 r. uchwalono *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Sejny* (zwany dalej „Regulaminem”)³ określający m. in. obowiązki właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe oraz sposób sprawowania nadzoru nad ich realizacją,
- w grudniu 2008 roku ustalono górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i wywóz nieczystości ciekłych⁴,
- w lutym 2010 roku określono wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu odpadów ciekłych⁵.

W Urzędzie wykonywanie zadań związanych z gospodarką ściekową na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej powierzono Referatowi Gospodarki Miejskiej, zobowiązując do ich realizacji dwóch pracowników z tego Referatu.

2. W latach 2009-2011 (I półrocze) nieprawidłowo wykonywano zadania wynikające z postanowień ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁶ oraz Regulaminu, skutkiem czego nie posiadano informacji o sposobie zagospodarowania blisko 83% (42.894 m³) nieczystości ciekłych, wytworzonych na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej. W szczególności:

---

² Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm., zwanej dalej „ustawą z 6 września 2001 r.”

³ Uchwała Rady Miasta Sejny Nr XXXIV/188/06 z dnia 27 kwietnia 2006 r.

⁴ Uchwała Rady Miasta Sejny Nr XXV/132/08 z dnia 9 grudnia 2008 r.

⁵ Uchwała Rady Miasta Sejny Nr XXXIX/200/10 z dnia 16 lutego 2010 r.

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm., zwanej dalej „ustawą o utrzymaniu czystości”.

- nierzetelnie była prowadzona ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków i dane na ten temat wykazywane przez Urząd w sprawozdaniu statystycznym SG-01⁷. W ewidencji za lata 2009-2010 i I połowę 2011 roku ujęto - odpowiednio - 271, 218 i 218 zamiast 317, 261 i 261 zbiorników bezodpływowych,
- nie prowadzono ewidencji umów zawartych przez mieszkańców Sejna na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, co stanowiło naruszenie art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości oraz § 8 ust. 6 pkt 2-3 Regulaminu,
- nie korzystano z uprawnień wynikających z art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i nie kontrolowano właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe w zakresie posiadania umów na wywóz nieczystości ciekłych, jak również częstotliwości wywozu tych nieczystości w stosunku do zużycia wody,
- wbrew przepisom art. 6 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości, nie zorganizowano zastępczego opróżniania zbiorników bezodpływowych i wywozu nieczystości ciekłych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli stosownych umów na opróżnianie tych zbiorników. Pan Burmistrz nie wywiązał się również z obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 7 cytowanej ustawy i nie wydał w latach 2009-2010 i w I połowie 2011 roku - odpowiednio - 177, 129 i 129 właścicielom nieruchomości decyzji administracyjnych ustalających między innymi wysokość opłat i obowiązek ich uiszczenia oraz sposób udostępniania zbiorników w celu ich opróżnienia (zgodnie z art. 6 ust. 11 ustawy o czystości i porządku, opłaty naliczane za zastępcze opróżnianie zbiorników są od 1 stycznia 2010 r. dochodami budżetu gminy, a poprzednio stanowiły przychód gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej)⁸. W trakcie kontroli NIK Urząd powiadomił 76 właścicieli nieruchomości o obowiązku posiadania pisemnej umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i wywóz nieczystości ciekłych, spośród których 36 poinformowało o podpisaniu takich umów,
- nie podejmowano działań w celu wyegzekwowania od przedsiębiorców prowadzących na terenie Miasta usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i wywozu nieczystości ciekłych, wykonywania obowiązków sprawozdawczych, o których stanowi art. 9a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości.

⁷ Część 3B Statystyka Gminy „Gospodarka mieszkaniowa i komunalna”.

⁸ różnica pomiędzy sumą nienaliczonych opłat (ilość niezagospodarowanych ścieków pomnożona przez górną stawkę opłat, którą Rada Miasta ustaliła w wysokości 15 zł za 1 m³ nieczystości), a średnimi kosztami (9,47 zł/m³ w 2009 r., 9,44 zł/m³ w 2010 r. i 9,83 zł/m³ w I półroczu 2011 r.), które poniósł Zakład Gospodarki Komunalno-Mieszkaniowej, Wodociągów i Kanalizacji w Sejnach świadcząc usługi w zakresie wywozu nieczystości ciekłych z obszarów Miasta nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, wyniosła za te lata 234.242 zł.

Na przykład Zakład Gospodarki Komunalno-Mieszkaniowej, Wodociągów i Kanalizacji w Sejnach nie informował Urzędu o zawarciu i rozwiązaniu umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, składając wyłącznie roczne informacje o ilości odebranych i przetransportowanych nieczystości ciekłych.

W Biuletynie Informacji Publicznej nie opublikowano informacji o prowadzonej przez Urząd ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz o sposobach i zasadach udostępnienia danych w niej zawartych, co stanowiło naruszenie z art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. f ustawy z 6 września 2001 r. Informacje opublikowano w BIP w trakcie kontroli NIK.

3. Miasto Sejny posiada niezbędną infrastrukturę techniczną do prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, to jest własną oczyszczalnię ścieków i sieć kanalizacyjną o długości 10,4 km, wymaganą do odbioru nieczystości ciekłych. Aktualna przepustowość oczyszczalni (rocznie 730.000 m³ nieczystości ciekłych) jest wystarczająca do odbioru i oczyszczania ścieków dopływających poprzez istniejącą sieć kanalizacji sanitarnej oraz dowożonych taborem asenizacyjnym z terenu Miasta i dwóch sąsiednich Gmin Giby i Krasnopol.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) rzetelne, zgodne ze stanem faktycznym, prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych;
- 2) założenie ewidencji umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych;
- 3) wyegzekwowanie podpisania umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez wszystkich właścicieli korzystających z tych budowli;
- 4) przeprowadzanie kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych;
- 5) wszczęcie postępowań w sprawie zastępczego wywozu nieczystości ciekłych i wydanie wszystkim właścicielom nieruchomości, którzy nie zawarli umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i wywóz nieczystości ciekłych, decyzji administracyjnych ustalających między innymi wysokość opłat i obowiązek ich uiszczenia oraz sposób udostępniania zbiorników w celu ich opróżnienia, zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości;
- 6) egzekwowanie przestrzegania ustawowych obowiązków sprawozdawczych przez przedsiębiorców prowadzących usługi w zakresie opróżniania zbiorników i transportu nieczystości ciekłych z terenu Miasta.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

p.o. DYREKTORA DELEGACJI
Najwyższej Izby Kontroli
w Białymstoku
Barbara Chylińska